gemeente
Weststellingwerf

Notitie kleinschalige recreatie

Definitief

Oktober 2022

Inhoud

1. INLEIDING....3
2. JAARROND TOERISME....3
3. UITBREIDEN AANTAL STANDPLAATSEN....4
4. BED & BREAKFAST IN BIJGEBOUWEN....5
5. OVERZICHT WIJZIGINGEN....6

1. INLEIDING

In het coalitieakkoord van 2022-2026 wordt toerisme en recreatie genoemd als één van de speerpunten. In het akkoord wordt de toeristische sector als belangrijk aangemerkt en wordt aangegeven dat de sector, samen met de agrarische sector, één van de belangrijkste economische dragers van de gemeente kan worden. Naast de bestaande toeristische trekpleisters in de gemeente biedt de werelderfgoedstatus van de Koloniën van Weldadigheid extra mogelijkheden om toeristen voor meerdere dagen naar de gemeente te halen.

Doel van deze notitie is om de toeristische ondernemer meer mogelijkheden te geven en de positie van de gemeente kenbaar te maken. Het verruimen van de recreatieve mogelijkheden kan het aantrekkelijker maken voor agrariërs die door ontwikkelingen gaan afschalen of stoppen om bijvoorbeeld een kleinschalig kampeerterrein te exploiteren.

De afgelopen jaren is de Provincie Fryslân steeds meer als een aantrekkelijke culturele omgeving op de kaart gekomen. En daarmee stijgt de vraag naar toeristische verblijfsmogelijkheden enorm. De gemeente Weststellingwerf is niet de enige gemeente die deze trend voelt.[1] Elke gemeente binnen de Provincie Fryslân voelt deze trend wel op één of andere manier. Daarom is de Provincie Fryslân begonnen met het opstellen van de beleidsnota Gastvrij Fryslân 2028[2] en is de provincie voornemens om de Omgevingsverordening aan te passen.[3] Hiermee geeft de provincie invulling aan de veranderende en aanvullende vraag rondom toeristische verblijfsmogelijkheden in de provincie. Met daarbij het belang om het gewaardeerde culturele en natuurlijke Friese landschap te bewaren waarvoor deze interesse groeit. Dus is het van belang dat de provincie met haar gemeentes de toeristische sector op een slimme manier laat groeien.

Deze notitie bevat drie onderdelen om het klimaat voor recreatief ondernemen in de gemeente aantrekkelijker te maken.

2. JAARROND TOERISME

Allereerst wil de gemeente Weststellingwerf inzetten op het beschikbaar maken van jaarrond toerisme. Het huidige bestemmingsplan Buitengebied 2014 staat op dit moment niet toe dat recreatieve voorzieningen, in het bijzonder kleinschalige campings, jaarrond gebruikt kunnen worden. Kleinschalige campings kunnen nu enkel in het toeristische seizoen van 15 maart tot en met 1 november open zijn.

Tijdens het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied 2014 was het uitgangspunt dat toerisme en recreatie een dynamische functie is. Een functie die vaak aan maatschappelijke veranderingen ondergaat. En deze veranderingen kunnen een druk met zich meenemen op het buitengebied. Daarom is toentertijd besloten om veel van de recreatieve voorzieningen niet jaarrond te maken. Vooral op kleinschalige campings niet. Als gevolg mochten deze recreatieve functies alleen tijdens het toeristische seizoen van 15 maart tot en met 1 november gebruikt worden. Aangezien dit de meest lucratieve maanden waren (en zijn) voor de toeristische sector. Deze kaders hebben altijd geleid tot seizoensgebonden beroepen en inkomsten voor veel mensen.

Momenteel wordt het toeristische seizoen van 15 maart tot en met 1 november door de gemeente gebruikt als uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen. Hier wil de gemeente Weststellingwerf van af. Op deze manier hoeft toerisme niet langer een seizoensgebonden beroep te zijn. Dit zorgt voor stabiele en toekomstbestendige banen binnen de gemeente. Daarnaast wordt de maatschappelijke druk beter verspreidt over het hele jaar in plaats van enkel de momenteel aangewezen seizoenen. En kan de gemeente ook laten zien dat zij niet enkel in de lente en zomer een mooie gemeente is, maar het hele jaar door.

Het toeristische seizoen is oorspronkelijk ingezet om een prettige en gezonde woon- en leefomgeving te waarborgen. Ook met de aankomende veranderingen moet dit intact blijven. Een goede leefbaarheid voor de Weststellingwerver zal als belangrijkste kader voor nieuwe toeristische ontwikkelingen gelden. Zowel binnen als buiten het huidige toeristische seizoen.

---

[1] Gemeente Weststellingwerf, *Omgevingsvisie 2019*, https://www.weststellingwerf.nl/omgevingsvisie, p. 43.
[2] Provincie Fryslân, *Gastvrijheidseconomie*, https://www.fryslan.frl/gastvrij.
[3] Provincie Fryslân, *Omgevingsverordening Fryslân aangepast na inspraak*, https://www.fryslan.frl/omgevingsverordeningfryslan2022.

Zoals aangegeven staat het huidige bestemmingsplan Buitengebied 2014 niet toe dat kleinschalige campings jaarrond gebruikt kunnen worden. Met toepassing van artikel 4, onderdeel 11 van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht – de zogenoemde kruimellijst – kan het college voor de duur van 10 jaar tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan. Na inwerkingtreding van de omgevingswet kan er afgeweken worden door middel van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)[4]. Op deze manier wil de gemeente jaarrond kamperen mogelijk maken. Voorwaarde voor medewerking is dat de kampeermiddelen buiten het toeristisch seizoen alleen aanwezig mogen zijn ingeval deze op dat moment ook feitelijk in gebruik zijn ten behoeve van recreatief nachtverblijf. Hiermee wordt voorkomen dat de kampeerterreinen getransformeerd worden in opslaglocaties (winterstalling) voor kampeermiddelen. Daarnaast is van belang dat de kleinschalige campings jaarrond landschappelijk worden ingepast, om de ruimtelijke uitstraling van deze campings te beperken. Per geval zullen wij kijken in hoeverre wij medewerking kunnen verlenen aan uitbreiding van het toeristisch seizoen. Bij de aanvraag van de tijdelijke vergunning zal ook gevraagd worden om een ruimtelijke onderbouwing aan te leveren. In de ruimtelijke onderbouwing moet het duidelijk worden wat het effect is op de omgeving bij jaarrond open gaan van de kleinschalige camping.

Aan het jaarrond openstellen van kleinschalig kampeerterrein kan het college onder de volgende voorwaarden medewerking verlenen:

a. er sprake is van een jaarrond goede landschappelijke inpassing;
b. kampeermiddelen buiten het toeristisch seizoen alleen aanwezig mogen zijn als deze op dat moment ook daadwerkelijk in gebruik zijn ten behoeve van recreatief nachtverblijf.
c. er participatie is uitgevoerd bij omwonenden

3. UITBREIDEN AANTAL STANDPLAATSEN

Naast het mogelijk maken van jaarrond kamperen is de provincie voornemens om het maximum aantal standplaatsen van kleinschalige kampeerterreinen op te schalen van 25 naar 35. Het bestemmingsplan Buitengebied 2014 legt op dit moment het maximum op 25 standplaatsen. De gemeente wil aansluiting zoeken bij het voornemen van de provincie. Doormiddel van een tijdelijke kruimelvergunning (na inwerkingtreding omgevingswet een BOPA) kunnen wij hier medewerking aan verlenen. Verstrekte vergunningen zullen op een later moment opgenomen worden in het nog vast te stellen omgevingsplan.

In het bestemmingsplan is verder de eis opgenomen dat het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied westelijk van De Helomavaart 2 is en voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6. Op dit moment zijn er 18 kleinschalige kampeerterreinen in Weststellingwerf, hiermee is het maximale aantal bereikt.

Een aantal kleinschalige kampeerterreinen heeft de wens geuit om uit te breiden tot 35 plaatsen. Per geval zullen wij kijken in hoeverre wij hier medewerking aan kunnen verlenen. Er zijn een aantal eisen waar een kleinschalige camping aan moet voldoen voordat wij medewerking kunnen verlenen aan een uitbreiding tot 35 plaatsen. Deze eisen verschillen op een aantal punten van de eisen die gesteld worden aan een kleinschalig kampeerterrein met 25 plaatsen. Het bestemmingsplan Buitengebied 2014 hanteert voor een kleinschalig kampeerterrein met 25 plaatsen de volgende eisen:

a. in het gebied westelijk van de Van Helomavaart kleinschalig kamperen alleen mogelijk is bij functionerende agrarische bedrijven waar beplanting aanwezig is;
b. de minimale afstand tot een ecologische verbindingszone en/of de Ecologische Hoofdstructuur 100 m is en de minimale afstand tot de bestemming 'Natuur' 50 m is;
c. het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied westelijk van De Helomavaart 2 is en voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6 is;
d. op een kleinschalig kampeerterrein een tenthuisje niet is toegestaan in de periode tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
e. een tenthuisje een maximale vloeroppervlakte heeft van 40 m^2;
f. het maximale aantal standplaatsen per kleinschalig kampeerterrein 25 bedraagt;
g. het kleinschalig kampeerterrein grenst aan het erf van de betreffende beheerder/exploitant en de afstand van het erf tot de verst gelegen standplaats maximaal 150 m bedraagt;

[4] De kruimelgevallenregeling vervalt met inwerkingtreding van de Omgevingswet. Doormiddel van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan het college ook onder de Omgevingswet medewerking verlenen aan het jaarrond openstellen van kleinschalige kampeerterreinen. Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit geldt in beginsel de reguliere voorbereidingsprocedure van 8 weken (artikel 16.62 Ow).

h. er per standplaats 250 m^2 bruto kampeerterrein beschikbaar moet zijn;
i. het kleinschalige kampeerterrein niet in gebruik is tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
j. stacaravans en trekkershutten niet zijn toegestaan;
k. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
l. kleinschalige recreatiedoeleinden voor de eigen kampeergasten uitsluitend in de voormalige agrarische bebouwing mogen plaatsvinden.

Onder de volgende voorwaarden kan het college medewerking verlenen aan een kleinschalig kampeerterrein met 35 standplaatsen:

a. in het gebied westelijk van de Van Helomavaart kleinschalig kamperen alleen mogelijk is bij functionerende agrarische bedrijven waar beplanting aanwezig is;
b. de minimale afstand tot een ecologische verbindingszone en/of de Ecologische Hoofdstructuur 100 m is en de minimale afstand tot de bestemming 'Natuur' 50 m is;
c. het maximale aantal nieuwe terreinen voor kleinschalig kamperen voor het gebied westelijk van De Helomavaart 2 is en voor het gebied ten oosten van de Van Helomavaart 6 is;
d. op een kleinschalig kampeerterrein een tenthuisje niet is toegestaan in de periode tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar;
e. een tenthuisje een maximale vloeroppervlakte heeft van 40 m^2;
f. het maximale aantal standplaatsen per kleinschalig kampeerterrein 35 bedraagt;
g. het kleinschalig kampeerterrein grenst aan het erf van de betreffende beheerder/exploitant en de afstand van het erf tot de verst gelegen standplaats maximaal 175 m bedraagt;
h. er per standplaats 200 m^2 bruto kampeerterrein beschikbaar moet zijn;
i. het kleinschalige kampeerterrein niet in gebruik is tussen 1 november en 15 maart van elk kalenderjaar, tenzij er een vergunning is verleend voor jaarrond kamperen;
j. stacaravans en trekkershutten niet zijn toegestaan;
k. er sprake is van een goede landschappelijke inpassing;
l. kleinschalige recreatiedoeleinden voor de eigen kampeergasten uitsluitend in de voormalige agrarische bebouwing mogen plaatsvinden.

Indien voldaan is aan de hiervoor genoemde vereisten kan het college overwegen om in afwijking van het bestemmingsplan Buitengebied 2014 mee te werken aan een kleinschalig kampeerterrein met maximaal 35 standplaatsen. Het bruto oppervlakte per standplaats ligt lager aangezien bij de bestaande terreinen al de benodigde voorzieningen aanwezig zijn. Ook bij een vergunningsaanvraag voor uitbreiding naar maximaal 35 standplaatsen zal gevraagd worden om een ruimtelijke onderbouwing aan te leveren.

Een kleinschalig kampeerterrein met ten hoogste 35 standplaatsen kan jaarrond opengesteld worden met inachtneming van de vereisten van onderdeel 2 van deze notitie.

4. BED & BREAKFAST IN BIJGEBOUWEN

De bestemmingsplannen in de gemeente bieden ruimte voor het realiseren van een Bed & Breakfast (B&B) in het hoofdgebouw. Randvoorwaarden zijn dat het parkeren op het eigen terrein plaatsvindt en er in de ruimte bestemd voor de B&B geen zelfstandige kookgelegenheid aanwezig is. Als aan voornoemde eisen wordt voldaan, kan een aanvrager zonder vergunnings- of meldingsplicht de B&B starten.

In het bestemmingsplan Buitengebied 2014 is een afwijkingsregel opgenomen dat een B&B ook in een vrijstaand bijgebouw gerealiseerd kan worden. Er zijn in het bestemmingsplan geen nadere criteria opgenomen waar een B&B in een bijgebouw aan dient te voldoen. In verband met het risico op illegale bewoning, zijn we terughoudend met het toestaan van B&B’s in vrijstaande bijgebouwen.

In specifieke gevallen is de gemeente bereid medewerking te verlenen aan een B&B in een vrijstaand bijgebouw. De voorwaarden zijn als volgt:

a. het bijgebouw stedenbouwkundig is ingepast;
b. er geen aantasting is van het straatbeeld;
c. parkeren op eigen terrein plaatsvindt;
d. ten behoeve van de B&B geen extra inrit wordt gerealiseerd;
e. de ontsluiting van het perceel kwalitatief en kwantitatief van goede aard is;
f. het maximum brutovloeroppervlak dat wordt gebruikt voor de B&B is maximaal 50 m^2;

g. het bijgebouw niet beschikt over een zelfstandige kookgelegenheid.

5. OVERZICHT WIJZIGINGEN

Onderwerp	**Huidige situatie**	**Toekomstige situatie**
Jaarrond toerisme	Kampeerterreinen kunnen van 15 maart tot en met 1 november open zijn	Kampeerterreinen kunnen jaarrond open zijn
Uitbreiden aantal kampeerterreinen	Kleinschalige kampeerterreinen mogen maximaal 25 plaatsen	Kleinschalige kampeerterreinen mogen maximaal 35 plaatsen
Bed & Breakfast in bijgebouwen	Randvoorwaarden niet kenbaar	Randvoorwaarden kenbaar